



Medborgerplatformen om

ENERGI

EFFEKTIVITET



Endelig høringsrapport – juni 2024

*Analyse udført og rapport skrevet af Make.org.
Platform implementeret og modereret af Open Source Politics.*



INDHOLDSFORTEGNELSE

Resumé.....	side 3
1. Indledning.....	side 4
2. Metode.....	side 5
3. Oversigt.....	side 6
4. Indgående analyse.....	side 8
Bevidsthed.....	side 8
Energirenovering.....	side 11
Trafik og blød mobilitet.....	side 13
Vedvarende energi.....	side 15
Støtte og tilskud.....	side 17
Produktion og lagring af grøn energi.....	side 19
Solidaritet.....	side 19
Opvarmning.....	side 20
Belysning.....	side 21
Grønne og respektfulde områder.....	side 22
5. Konklusioner.....	side 24

RESUMÉ

I et forsøg på at øge borgernes deltagelse i europæiske spørgsmål har Kommissionen lanceret en medborgerplatform med fokus på energieffektivitet. På denne platform, der er tilgængelig på alle officielle EU-sprog, blev der afholdt en onlinedrøftelse fra den 15. februar 2024 til den 31. maj 2024 med et supplerende borgerpanel, der blev indkaldt parallelt hermed.

Den foreliggende rapport skitserer de vigtigste resultater af onlinedrøftelserne – grupperet i 10 overordnede temaer og 25 emner. Blandt de relevante resultater var betydningen af at øge bevidstheden, forenkle procedurerne for energirenovering, fremme bæredygtig transport og øge støtten til vedvarende energikilder. Borgerne lagde vægt på kollektive tiltag, uddannelsesinitiativer og forenkede bureaukratiske processer for at forbedre energieffektiviteten.

1. INDLEDNING

For at give mulighed for større borgerdeltagelse på europæisk plan har Kommissionen åbnet mulighed for nye former for engagement for EU-borgerne. Med hensyn til **emnet energieffektivitet** blev medborgerplatformen aktiveret med henblik på en tilsvarende onlinedrøftelse. Drøftelsen var tilgængelig på alle officielle EU-sprog og var åben fra den 15. februar 2024 til den 31. maj 2024. Sideløbende med de digitale diskussioner blev der afholdt et **borgerpanel**, der også drøftede energieffektivitet. Onlineresultaterne blev præsenteret for panelet under det andet og det tredje (og sidste) møde for at forbinde online- og offlinedeltagelsesmetoderne.

Som skitseret nedenfor indsamlede høringsplatformen dedikeret til borgerdrøftelser om energieffektivitet **273 borgerbidrag**, suppleret med **140 kommentarer** og **230 støtteerklæringer**. Takket være dette digitale deltagelsesrum, var **næsten 300 borgere** i stand til at bidrage til den samlede proces og dermed direkte berige den europæiske beslutningsproces.

Denne rapport omfatter den endelige analyse af alle de bidrag, der er indsamlet og analyseret efter **overordnet tema** rangeret efter de hyppigste **borgeremner** baseret på bidragene.

Overordnet set afslørede denne høring, at der var en overvægt af debatter omkring **5 store overordnede temaer**: 1) bevidstgørelse (blandt borgere og institutioner), 2) energirenovering, 3) bæredygtige og nye former for mobilitet, 4) vedvarende energi og 5) støtte og tilskud som løftestang for et mere ansvarligt forbrug.

I denne rapport skitseres først analysemetoden, hvorefter der gives et overblik over platformens udvikling. Dette overblik er opdelt i deltagerantal og i den overordnede indholdsoversigt. Rapporten indeholder derefter en detaljeret analyse af hvert overordnet tema gennem en drøftelse af hvert enkelt borgeremne, herunder illustrative citater fra medborgerplatformen. Afslutningsvis vil det sidste kapitel indeholde et resumé af indholdet og en kort diskussion.

2. METODE

For at kortlægge indholdet af medborgerplatformens drøftelser om energieffektivitet blev der anvendt en tretrinsmetode. Dette sikrer en præcis undersøgelse af borgernes bidrag inden for forskellige emner. Desuden giver det mulighed for en hensigtsmæssig gruppering af idéer med henblik på at indkredse de vigtigste diskussionsemner. Dermed opnår man den rette balance mellem en gruppering af sammenlignelige bidrag og en høj detaljeringsgrad.

TRIN 1. KVANTITATIV ANALYSE af bidrag og kommentarer: De primære overordnede temaer i debatten blev udpeget. Til dette formål anvendte analyseteamet en temabaseret tilgang: mærkning af alle bidrag med de respektive emner. Dette gjorde det muligt at prioritere blandt de idéer, som borgerne havde foreslået.

TRIN 2. ANALYSE AF BIDRAG under de overordnede temaer: en manuelt udført kvalitativ analyse. Denne omfattede en tematisk gruppering, der førte til oprettelsen af "borgeremner", bestemt af deres forekomst inden for det overordnede tema.

TRIN 3. KOMMENTARER OG STØTTEERKLÆRINGER tages i betragtning: Der blev foretaget en analyse af hvert bidrag og hver kommentar (når det blev anset for relevant), med fokus på de bidrag, der var relevante for at illustrere emnet.

ORDLISTE

- **Et bidrag** er et enkelt synspunkt, som fremsættes af en deltager på platformen.
- **Kommentarer** er deltagernes skriftlige reaktioner på et oprindeligt bidrag. Kommentarer åbner en debat på baggrund af det oprindelige emne og giver deltagerne mulighed for at kommunikere med hinanden.
- **Støtteerklæringer** er stemmer fra deltagere, der støtter et bestemt bidrag. Nogle bidrag bliver ikke støttet.
- **Overordnede temaer** er overordnede kategorier, der samler tanker fra et stort antal bidrag
- **Borgeremner** er underkategorier af et overordnet tema, der består af et eller flere bidrag.

3. OVERSIGT

TAL

Deltagelse i alt fra den 15.2.24 til den 31.5.2024

- **17 612** sidevisninger
- **264** deltagere
- **273** bidrag
- **140** kommentarer
- **230** støtteerklæringer

Siden udarbejdelsen af den foreløbige rapport (pr. 9. april 2024) har platformen registreret et betydeligt højere deltagelsesniveau **med 184 nye bidrag og 22 nye kommentarer**. Analysen er også blevet udvidet med nye indsigter: et nyt overordnet tema, *Vedvarende energi*, er blevet fundet og analyseret gennem tre relaterede borgeremner, mens de overordnede temaer *Bevidsthed* og *Trafik og mobilitet* er blevet udvidet med et nyt borgeremne hver. **I alt blev der tilføjet 1 nyt overordnet tema og 5 nye borgeremner.**

SAMLET OVERBLIK OVER ALLE OVERORDNEDE TEMAER OG BORGEREMNER

Tabellen nedenfor giver et samlet overblik over alle kortlagte overordnede temaer og borgeremner. I det følgende kapitel (4. *Indgående analyse*) undersøges alle emner mere detaljeret.

Tabellen viser også summen af bidrag (Σ), som falder ind under hvert tilsvarende overordnet tema. Det samlede antal bidrag pr. overordnet tema (382) overstiger det samlede antal bidrag (273), da indholdet af individuelle bidrag kan vedrøre flere overordnede temaer samtidig.

OVERORDNEDE TEMAER	Σ	BORGEREMNER
1. BEVIDSTHED	69	1.1 Øge bevidstheden for at fremme bedre forbrug
		1.2 Tilrettelægge møder og udvekslinger på alle niveauer
		1.3 Uddanne borgere fra en tidlig alder
		1.4 Tilskynde borgerne til at ændre adfærd
		1.5 Informere borgerne om de muligheder, de har til rådighed
		1.6 Involvere borgerne
2. ENERGIRENOVERING	68	2.1 Handle kollektivt
		2.2 Forenkle procedurerne
		2.3 Afhjælpe energi-ineffektive bygninger
3. TRAFIK OG MOBILITET	61	3.1 Fremme bæredygtig transport
		3.2 Støtte elektrisk transport
		3.3 Udskifte stærkt forurenende transportmidler
4. VEDVARENDE ENERGI	58	4.1 Bruge grønnere energiformer
		4.2 Afsætte midler til at fremme vedvarende energi
		4.3 Genbruge affald
5. STØTTE OG TILSKUD	53	5.1 Indføre tilskud og håndhæve strenge standarder
		5.2 Indføre afgifter for at tilskynde til et mere ansvarligt forbrug
		5.3 Investere for at fremme et anderledes energiforbrug
6. PRODUKTION OG LAGRING	28	6.1 Forbedre brugen og lagringen af grøn energi
7. SOLIDARITET	19	7.1 Vise solidaritet som kriserespons
8. OPVARMNING	11	8.1 Anvende varmeanlæg mere effektivt
		8.2 Indføre fjernvarmeløsninger
9. BELYSNING	10	9.1 Ændre belysningsvaner
10. GRØNNE OMRÅDER	5	10.1 Respektere naturen
		10.2 Grønne byer

4. INDGÅENDE ANALYSE

I det følgende undersøges de forskellige overordnede temaer nærmere. Med henblik herpå analyseres hvert borgeremne specifikt ved at samle forskellige aspekter af bidragene.

OVERORDNET TEMA 1: BEVIDSTHED

Borgeremne 1.1: Øge bevidstheden for at fremme bedre forbrug

EMNEANALYSE

Målet er at stille information til rådighed for borgerne, så de kan blive mere bevidste om deres forbrug og samtidig tage afstand fra dårlige forbrugsvaner. Idéerne omfatter også at tilskynde borgerne til at indføre nye vaner i dagligdagen ved at gøre dem bevidste om deres forbrug (f.eks. ved at forsyne stikkontakter med anordninger, der angiver, hvor meget energi de bruger). Omvendt foreslås det at tage afstand fra dårlige forbrugsvaner og at undgå at normalisere dem (f.eks. at påpege åbning af døre i butikker om vinteren, når de er opvarmede, lade butiksskilte være tændt om natten og at købe tøj af fast-fashion-mærker).

Eksempler på BIDRAG

Sonja, 6 støtteerklæringer

"Tilslut energiforbrugsmålere til stikkontakter/lyskontakter, så strømforbruget sendes videre til en app, der ideelt set direkte fastslår forbrugsomkostningerne, som det er tilfældet i elbiler."

Adela, 0 støtteerklæringer

"Jeg vil have dem til at fokusere på tøjs bæredygtighed. Det er også på grund af klimaet og den generelle fast fashion-produktion på verdensplan."

Borgeremne 1.2: Tilrettelægge møder og udvekslinger på alle niveauer

EMNEANALYSE

De idéer, der fremsættes på platformen, omfatter afholdelse af møder, samtaler og diskussioner på europæisk, nationalt og lokalt plan for at tale om spørgsmål

vedrørende energieffektivitet. På den måde vil folk blive opmærksomme på økologiske spørgsmål, risikoen ved højt energiforbrug og mulige løsninger. Dette kunne gøres ved at udnytte de sociale mediers indflydelse.

Eksempler på BIDRAG

Mikas, 1 støtteerklæring

"Drøftelser på EU-plan er afgørende for dette emne, da der er krig i Europa lige nu."

Isabelle, 1 støtteerklæring

"Start denne dag med sessionen om energieffektivitet. En masse information, udveksling, deling mellem landene i Europa, eksperter og os europæiske borgere. Sikke en chance vi har for at kunne udvikle vores samvittighed og moral sammen."

Borgeremne 1.3: Uddanne borgere fra en tidlig alder

EMNEANALYSE

Borgerne foreslår at iværksætte initiativer i skolerne til at øge bevidstheden blandt de yngre generationer, f.eks. gennem praktiske workshops. De vil så viderebringe budskaber om energieffektivitet (f.eks. gennem sociale aktiviteter, skoleprogrammer og oplysning af deres forældre).

Eksempler på BIDRAG

Gerald, 4 støtteerklæringer

"Ved at fokusere på at uddanne de yngre generationer i energieffektivitet lægger vi fundamentet for en mere bæredygtig fremtid. Investering i uddannelse af yngre generationer (via sociale medier, skoleprogrammer, styrkelse af forældre osv.) om energieffektivitet er ikke kun en mulighed; det er en nødvendighed for at bygge en bæredygtig fremtid."

Joanna, 0 støtteerklæring

"I skolerne bør der lægges større vægt på disse emner gennem praktiske projekter med en konkret virkning, der involverer hele samfundet."

Borgeremne 1.4: Tilskynde borgerne til at ændre adfærd

EMNEANALYSE

Nogle borgere mener, at det hverken er realistisk eller tilstrækkeligt, at folk forbruger mindre, så de er nødt til at lære at forbruge anderledes. Det fælles mål er at forklare og overbevise borgerne om, at visse dybt indgroede vaner ikke er nødvendige eller vigtige. Det er muligt at droppe dem (f.eks. reducere antallet af skærme, der anvendes til reklame, nedskalere massebegivenheder med store menneskemængder og udstyr, erstatte unødvendige forretningsrejser med videokonferencer, reducere godstransport ved at forbruge flere lokale og sæsonbetonede produkter og opfordre til fjernarbejde).

Eksempler på BIDRAG

Laurent, 4 støtteerklæringer

"For at forbruge mindre energi er det ikke nok at opnå effektivitet, fordi det tilskynder til at forbruge mere. Vi har derfor brug for en mindre energiintensiv socioøkonomisk organisation, som reducerer undgåelige rejser."

Emmanuel, 2 støtteerklæringer

"En enkel måde at reducere energiforbruget i en overflødig sektor: fjerne alle de skærme, der anvendes til reklame."

Borgeremne 1.5: Informere borgerne om de muligheder, de har til rådighed

EMNEANALYSE

Borgerne fremhævede idéen om at uddanne hinanden og levere løsninger og støtte, så de kan træffe mere miljøvenlige valg (f.eks. genanvendelse og isolering af deres hjem for at forbruge mindre energi).

Eksempler på BIDRAG

Mirko, 7 støtteerklæringer

"Der skal gøres en større indsats for at gøre det mere attraktivt, ønskeligt og bekvemt at stræbe efter energieffektivitet [...]. Der er behov for oplysningskampagner på TV, sociale medier og ved arrangementer."

Maripaze, 1 støtteerklæring

"Ved at give genstande et nyt liv mindskes behovet for at fremstille nye produkter. Som følge heraf reduceres mængden af anvendte naturressourcer,

det økologiske fodaftryk og den energi, der forbruges i produktionen."

Borgeremne 1.6: Inddrag borgerne

EMNEANALYSE

Borgerne fremhævede idéen om at uddanne folk mere og give dem mulige løsninger og støtte, så de kan træffe valg, der er mere miljøvenlige (f.eks. genanvendelse og isolering af deres hjem for at forbruge mindre energi).

Eksempler på BIDRAG

Жаклин, 0 støtteerklæringer

"Dette har til formål at informere os mere om energipolitikker og om, hvordan vi skal forholde os i tilfælde af en krise på energiområdet, som vi har i øjeblikket. Det er godt at inddrage dem, der er direkte berørt af energikrisen."

Атанас, 1 støtteerklæring

"Hvordan EU bør tilskynde kommunerne til at inddrage unge lokalt i kommunernes liv."

OVERORDNET TEMA 2: ENERGIRENOVERING

Borgeremne 2.1: Handle kollektivt

EMNEANALYSE

For at gennemføre energirenoveringsforanstaltninger effektivt mener borgerne, at regeringer, virksomheder og enkeltpersoner er nødt til at arbejde sammen. De offentlige myndigheder skal give borgerne de nødvendige oplysninger, så de kan forbruge bedre og mere bæredygtigt. Der er dog også enighed om, at det er op til de enkelte borgere at handle bæredygtigt og tilskynde dem omkring sig til at ændre vaner (f.eks. ved at renovere deres huse og tale med naboer for at tilskynde dem til at gøre det samme).

Eksempler på BIDRAG

Матеј, 5 støtteerklæringer

"Regeringer, virksomheder og enkeltpersoner skal samarbejde om at gennemføre foranstaltninger."

Anthony, 7 støtteerklæringer

"Energieffektivitet er til dels et spørgsmål om fællesskab og kollektiv handling, så tiltag til fremme af effektivitet og renovering bør tilskynde lokalsamfund til at arbejde sammen og overbevise andre i deres nabolag."

Borgeremne 2.2: Forenkle procedurerne

EMNEANALYSE

De offentlige myndigheder skal gøre energirenoveringsprocessen mindre bureaukratisk og lettere at få adgang til (f.eks. til installation af solcellepaneler). De skal også informere borgerne om de muligheder, de har, så de kan indlede de nødvendige procedurer. De bør navnlig lægge vægt på det "hvide certifikat", som er en incitamentsordning, der skal tilskynde folk til at iværksætte initiativer og reducere energiforbruget.

Eksempler på BIDRAG

Danielle, 3 støtteerklæringer

"Forenkle og fremskynde godkendelses- og autorisationsprocessen for installation af solcellesystemer. Dette kan opnås ved at forenkle de lovgivningsmæssige krav og mindske bureaukratiet i forbindelse med ansøgninger om byggetilladelser."

Agnieszka, 1 støtteerklæring

"På EU-institutionsniveau bør der indføres en lovgivningsmæssig løsning, der giver mulighed for en hurtig og forenklet måde at iværksætte programmer, der støtter energieffektivitet for forskellige kategorier af indkomstbaserede boliger, således at lokale myndigheder, uanset deres prioriteter, kan iværksætte sådanne foranstaltninger på alle lokaliteter."

Borgeremne 2.3: Afhjælpe energiineffektive bygninger

EMNEANALYSE

Borgerne fremhævede behovet for at sikre et øget antal mere energieffektive bygninger. Desuden skal energi lagres mere effektivt. Der skal træffes de

nødvendige foranstaltninger, f.eks. renovering af eksisterende bygninger (private boliger, offentlige steder) for at gøre dem mindre energiintensive (f.eks. ved at genisolere), bedre isolering af nye bygninger, så de har brug for mindre energi, og brug af flere overflader til at producere energi (f.eks. tomme tage på parkeringspladser til solpaneler).

Eksempler på BIDRAG

Etienne, 3 støtteerklæringer

"Rigtig brug af byområder – mange parkeringspladser, tage på offentlige bygninger osv. Disse områder kan bruges til at drive disse Autark-bygninger (Disneyland Paris som model)."

Alberto, 1 støtteerklæring

"Vi ser, hvordan systemet med hvide certifikater, der for nylig blev gennemført i vores land (men allerede er etableret i andre lande som Frankrig og Italien), vil være afgørende for at fremme energi." Effektivitet og bæredygtig udvikling på tværs af alle sektorer (industri, service, bolig og transport)."

OVERORDNET TEMA 3: TRAFIK OG BLØD MOBILITET

Borgeremne 3.1: Fremme bæredygtig transport

EMNEANALYSE

Borgerne fremhævede behovet for at tilskynde folk til at anvende mere miljøvenlige transportformer ved at tilbyde effektive alternativer: ved at sænke prisen på offentlig transport (f.eks. ved at sænke prisen årskort til offentlig transport i større byer eller gøre en togrejse billigere end en flyrejse) samt ved at tilskynde folk til at bruge flere ikkeforurenende transportformer såsom cykler (udvikle endnu flere cykelstier, navnlig i større byer).

Eksempler på BIDRAG

João, 3 støtteerklæringer

"Vælg mere bæredygtige transportformer, brug offentlig transport (lavere og omkostningseffektive priser for borgerne) eller elbiler (fordelagtige tilbagetagelseskampanjer)."

Marilina, 2 støtteerklæringer

"Offentlig transport bør få langt større betydning, fordi den bidrager til at bekæmpe energikrisen, mindske trafikken og andre store problemer, der findes rundt om i verden."

Borgeremne 3.2: Støtte elektrisk transport

EMNEANALYSE

Deltagerne fremhævede, at det er nødvendigt at udvikle eltransportindustrien: både ved at tilskynde til udvidelse af elektrisk offentlig transport i byerne for at reducere emissionerne (f.eks. ved at fremme installationen af trolleybusser i byerne), men også ved at tilskynde folk til at købe elbiler, investere i virksomheder, der producerer elbiler, yde tilskud og gøre ladestandere bredt tilgængelige.

Eksempler på BIDRAG

Jose, 1 støtteerklæring

"Jeg mener, at offentlig bytransport bør være fuldt elektrisk, fordi de ikke kører lange afstande og derfor ikke behøver at bekymre sig om at finde et sted at oplade dem."

Franziska, 0 støtteerklæringer

"For at fremme øget brug af elbiler både i storbyer og mindre byer, er det nødvendigt at udvide og forbedre opladningsinfrastrukturen."

Borgeremne 3.3: Udskifte stærkt forurenende transportmidler

EMNEANALYSE

For at tilskynde folk til at bruge mere miljøvenlige transportmidler, fremhævede borgerne behovet for en bedre motivation af befolkningen. Dette kan gøres ved at beskatte og erstatte stærkt forurenende transportmidler (f.eks. ved at erstatte gamle, forurenende tog med elektriske tog) samt indføre specifikke restriktioner for at afskrække folk fra at bruge visse transportmidler (f.eks. ved at indføre grænser for SUV'er i byområder).

Eksempler på BIDRAG

Juliette, 1 støtteerklæring

"Der gøres en stor indsats for at mindske brugen af biler og fremme elbiler. En større effekt på at reducere byers og landes energifodaftrek vil kunne opnås ved at gøre offentlig transport til et mere levedygtigt og billigt alternativ."

Victor, 26 støtteerklæringer

"Et køretøjs vægt og størrelse har direkte indvirkning på dets brændstofforbrug og bidrager til udtømning af fossile brændstoffer og miljøforurening." SUV'er, der er kendt for deres større størrelse, har ikke kun højere brændstofforbrug, hvilket fører til en større indvirkning på klimaændringerne, men forværrer også trafikbelastningen og parkeringsudfordringerne i tætbefolkede byområder. Herved foreslås det at overveje at indføre øget beskatning af SUV'er eller at undersøge mulighederne for begrænsning af deres anvendelse i byområder."

OVERORDNET TEMA 4: VEDVARENDE ENERGI

Borgeremne 4.1: Bruge grønnere energiformer**EMNEANALYSE**

For borgerne synes det at være afgørende at fremme forskellige energiformer, der tager mere hensyn til miljøet. Dette gælder både for offentlige steder og private hjem: solenergi (ved at installere solpaneler så hurtigt som muligt, f.eks. på tagene af boliger), hydraulisk energi (ved at udvikle kraftværker til at producere CO₂-neutral vandkraft), vindenergi (ved at skabe og installere vindmøller) og endelig ved at skabe flere atomkraftværker. Endelig blev det påpeget, at vi ville være nødt til at oprette et energiomfordelingssystem for at undgå tab og sikre, at de, der ikke har adgang til disse energikilder, stadig kan bruge ren energi.

Eksempler på BIDRAG**Hans-Werner, 0 støtteerklæringer**

"Energien findes og kan højst omdannes." 2. Solenergi og kerneenergi er primærenergi. Naturen og mennesket gør det til sekundær energi. Kernekraftværker må ikke slukkes, og den sikre energi skal opretholdes."

Ben, 0 støtteerklæringer

"Vi er nødt til at komme væk fra ikkevedvarende energi og gå over til ren og grøn energi såsom vindmøller og solpaneler. Kerne- og kulstofenergi er ikke rene nok til at kunne betragtes som en god langsigtet investering."

Borgeremne 4.2: Afsætte midler til at fremme vedvarende energi

EMNEANALYSE

For borgerne er det vigtigt at oprette øremærkede midler til udvikling af vedvarende energi, navnlig i landdistrikterne. Der var en generel opfattelse af, at grøn energi er fremtiden. Det anses for afgørende, at alle borgere, uanset deres økonomiske situation, har adgang til dem.

Eksempler på BIDRAG

Andre, 0 støtteerklæringer

"I mindre landsbyer og byer i landdistrikterne kan vi kun bruge lidt vedvarende energi på grund af mangel på kapital og udvikling."

Roberts, 1 støtteerklæring

"Ingen finansiering til bæredygtig udvinding af elektricitet. Mangler et system, hvor man kan få midler direkte fra EU, ikke gennem lokale myndigheder, der stiller absurde krav."

Borgeremne 4.3: Genbruge affald

EMNEANALYSE

Deltagerne understreger, at det er vigtigt at etablere et omfattende affaldshåndteringssystem for at reducere antallet af deponeringsanlæg. Derefter kan energien genvindes fra affald, f.eks. ved at producere biogas fra madaffald.

Eksempler på BIDRAG

Laura, 1 støtteerklæring

"Vi er nødt til at fokusere på energikilden, foretrække vedvarende energi og forsøge at minimere affald."

Zeynep, 0 støtteerklæringer

"For at reducere antallet af deponeringsanlæg i EU foreslår jeg, at der indføres et omfattende affaldshåndteringsystem med fokus på genanvendelse og kompostering." Dette system vil omfatte incitamenter for virksomheder og husholdninger til at reducere affaldsproduktionen samt strenge regler for deponering på lossepladser. Desuden kan investeringer i innovative teknologier til omdannelse af affald til energi yderligere minimere mængden af affald, der ender på deponeringsanlæg."

OVERORDNET TEMA 5: STØTTE OG TILSKUD

Borgeremne 5.1: Indføre tilskud og håndhæve strenge standarder

EMNEANALYSE

Borgerne mener, at de offentlige myndigheder skal indføre normer og forpligtelser for at tilskynde folk til at bygge på en mere respektfuld måde (f.eks. normer for at tilskynde til renovering af gamle bygninger eller for at regulere opførelsen af nye bygninger).

Eksempler på BIDRAG

Matej, 4 støtteerklæringer

"Tilskud til isolering og køb af et ældre familiehus, vedvarende energikilder til omfattende renovering af huse. Mere effektiv energiudnyttelse."

Monica, 4 støtteerklæringer

"Regeringerne kan også gennemføre strenge by- og byggeregler inden 2030, der sikrer, at nye konstruktioner eller renoveringer af gamle bygninger opfylder visse energieffektivitetsstandarder." Disse kan omfatte aspekter som passende isolering, energieffektive vinduer, belysnings- og varmesystemer. Desuden kan der gennemføres obligatorisk indførelse af intelligente systemer i nye bygninger, og grønne bygninger kan drage fordel af reducerede afgifter."

Borgeremne 5.2: Tilskynde til et mere ansvarligt forbrug

EMNEANALYSE

Borgerne opfordrer til, at der indføres en bonus-/strafordning for at tilskynde til et mere effektivt forbrug og modvirke overdrevent energiforbrug. Dette kan navnlig gøres ved at beskatte nogle produkter mere end andre (f.eks. importerede varer eller brug af gamle, forurenende biler).

Eksempler på BIDRAG

Arancha, 1 støtteerklæring

"På baggrund af, at vi alle går ind for bæredygtighed og reduktion af vores CO₂-fodaftryk, spørger jeg mig selv, hvordan borgerne vil kunne udskifte deres forurenende køretøjer, hvis det har meget høje omkostninger, og støtten er begrænset?"

Fabio, 2 støtteerklæringer

"En frugt- og grøntsagsproducent, der bruger samme energi som en producent af alkoholholdige drikkevarer eller cigaretter, skal betale mindre, fordi hans produkt er mere nyttigt for samfundet, mens produkter som cigaretter og alkohol er skadelige."

Borgeremne 5.3: Investere for at fremme et anderledes energiforbrug

EMNEANALYSE

Borgerne understreger, at de offentlige myndigheder bør tilskynde folk til at forbruge anderledes ved at investere i økologiske initiativer (f.eks. ved at installere superopladere i nye fælles og individuelle bygninger for at tilskynde folk til at købe elbiler).

Eksempler på BIDRAG

Claude, 5 støtteerklæringer

"Det vil være relevant i forbindelse med nye individuelle eller kollektive ejendomskonstruktioner at installere ladestationer. Terminalerne vil kunne dækkes af eller modtage tilskud fra de offentlige myndigheder."

Jose, 1 støtteerklæring

"I dag er det en fælde at købe en elbil. De fleste af os har ikke noget sted at lade op. Biler i Spanien parkeres på offentlige veje, og det gør det umuligt at lade op om natten. Rækkevidden for disse køretøjer lader meget tilbage at ønske. Opladningen er langsom og tidskrævende."

OVERORDNET TEMA 6: PRODUKTION OG LAGRING AF GRØN ENERGI

Borgeremne 6.1: Forbedre brugen og lagringen af grøn energi

EMNEANALYSE

Borgerne fremhævede idéen om at opnå større energieffektivitet ved at lære, hvordan man skaber energi fra nye kilder såsom bevægelse (f.eks. ved at genvinde den energi, der produceres i fitnesscentre) eller elbiler (ved at placere et modul på deres tage til omdannelse af solenergi). Det blev også nævnt, at vi er nødt til at lære, hvordan vi bedre kan lagre energi i dematerialiseret form (f.eks. i batterier) i stedet for at skabe dyre, energikrævende infrastrukturer.

Eksempler på BIDRAG

Léo, 2 støtteerklæringer

"Integrer solcellemoduler i køretøjer i solrige regioner for at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer."

Roelof, 4 støtteerklæringer

"Decentral lagring af f.eks. brint, ammoniak, kinetisk energi eller batterier tilbyder en løsning både teknisk og strategisk (disruption)."

OVERORDNET TEMA 7: SOLIDARITET

Borgeremne 7.1: Vise solidaritet som kriserespons

EMNEANALYSE

Der er behov for en kollektiv reaktion på den økologiske krise, således at økologiske initiativer ikke kun er forbeholdt en del af befolkningen, men at alle kan få adgang til dem. Borgerne var enige om, at Den Europæiske Union og de offentlige myndigheder skal støtte de fattigste og yngste dele af befolkningen, så de kan få adgang til dyrere økologiske initiativer (f.eks. tilskud til fremme af

installation af solpaneler, køb af elbiler og reducere af studerendes elregninger ved at tilpasse satserne til de almindelige husstandes).

Eksempler på BIDRAG

Effie, 1 støtteerklæring

"De mange (fattigste) borgere har allerede udtømt alle de besparelsesforanstaltninger, de har råd til." EU bør fokusere på egenproduktion for fattige og mellemindkomsthusholdninger. Indfør strenge retningslinjer for medlemsstaterne for at prioritere husholdningernes egenproduktion."

Anthony, 7 støtteerklæringer

"Energieffektivitet er til dels et spørgsmål om fællesskab og kollektiv handling, så tiltag til fremme af effektivitet og renovering bør tilskynde lokalsamfund til at arbejde sammen og overbevise andre i deres nabolag."

OVERORDNET TEMA 8: OPVARMNING

Borgeremne 8.1: Anvende varmeanlæg mere effektivt

EMNEANALYSE

Ifølge deltagerne er det vigtigt at anvende de gældende regler bedre og give anbefalinger om opvarmning. Dette vil forhindre ineffektiv anvendelse af varmesystemer, der fører til overforbrug (f.eks. findes der allerede en lang række love, standarder og anbefalinger vedrørende anvendelsen af varmesystemer, som bidrager til at undgå overdimensionerede apparater, dårlig vedligeholdelse eller dårlig kontrol med systemer). Desuden synes det at være nødvendigt at forny lavenergivarmeresystemer (f.eks. aerotermi, geotermi og biomasse).

Eksempler på BIDRAG

Alin, 3 støtteerklæringer

"Erfaringen viser, at mange varme- og klimaanlæg udnyttes dårligt ved overdimensionering, manglende vedligeholdelse eller styring. Oftest opnås 10-15 % af energibesparelserne uden investeringer, uanset hvilken energi der anvendes." Der findes dog mange værktøjer (lovgivningsmæssige, normative,

vejledninger, anbefalinger, rådgivning osv.), men de anvendes ikke systematisk. Lad os anvende disse regler korrekt."

Ana Maria, 4 støtteerklæringer

"Apparater med en mere effektiv energiklassificering." Varmesystemer baseret på vedvarende energi: aerotermi, geotermi og biomasse."

Borgeremne 8.2: Indføre fjernvarmeløsninger

EMNEANALYSE

Deltagerne giver udtryk for, at det er vigtigt at reducere energiomkostninger og -udgifter ved så vidt muligt at etablere et fjernvarmesystem. Det vil gøre det muligt at opvarme et kvarter, en by eller et større område (f.eks. ved at anvende underjordiske rør til bæredygtig opvarmning og køling eller erstatte oliefyr med effektive varmepumper).

Eksempler på BIDRAG

Federico, 9 støtteerklæringer

"Gennemfør fjernvarmeløsninger, hvor det er muligt."

Ingrid, 0 støtteerklæringer

"Så hvis man bevæger sig væk fra fossile brændstoffer, skal man først skifte til varmepumper, herunder større radiatorer for at reducere fremløbstemperaturen og forbedre styringen af systemet." 15 000 kWh naturgas, som derved bliver overkommelig i pris, kan omdannes til 3 200 kWh elektricitet."

OVERORDNET TEMA 9: BELYSNING

Borgeremne 9.1: Ændre belysningsvaner

EMNEANALYSE

Deltagerne fremhævede idéen om at forbedre energieffektiviteten og belysningen i offentlige bygninger og boliger. Dette kan gøres ved at ændre den måde, hvorpå lamper og belysningssystemer opsættes og anvendes (f.eks. ved

at udbrede brugen af lavenergi-LED eller ovenlysvinduer til naturligt lys). Andre eksempler, der blev nævnt, er at stoppe brugen af glødelamper og slukke lys på offentlige steder om natten for at spare elektricitet.

Eksempler på BIDRAG

Ana Maria, 4 støtteerklæringer

"Husstandene skal forbedre energieffektiviteten og belysningen ved hjælp af LED-pærer eller ovenlysvinduer.

Haoyue, 0 støtteerklæringer

"Nu om dage har jeg lagt mærke til, at mange lyspærer på offentlige steder ikke bliver slukket. Jeg opfordrer alle til at slukke lyset om natten for at spare på elektriciteten."

OVERORDNET TEMA 10: GRØNNE OG RESPEKTFULDE OMRÅDER

Borgeremne 10.1: Respektere naturen

1. Respektere naturen

EMNEANALYSE

Deltagerne fremhæver, at det er nødvendigt at fortsætte med at anvende grøn energi. Det påpeges imidlertid, at dette skal gøres på en måde, der ikke er til skade for naturen (f.eks. ved at generalisere installationen af vindmøller).

Eksempler på BIDRAG

Stefano, 2 støtteerklæringer

"Energiomstillingen er afgørende for at tackle klimaændringerne. Men energiomstilling kan ikke påtvinges. Tilstedeværelsen af vind- eller solcelleanlæg i landskabet kan ikke påtvinges, hvis borgerne og byerne ikke har udtrykt, at de hilser disse infrastrukturer velkommen. Det er vigtigt at respektere Århuskonventionen, som de europæiske lande og Den Europæiske Union selv er part i."

Borgeremne 10.2: Grønne byer

EMNEANALYSE

Borgernes idé er at skabe byer med mere grønt, reducere temperaturerne og dermed bekæmpe den globale opvarmning (f.eks. har nogle byer besluttet at plante mange træer, hvilket har gjort det muligt for dem at få fordel af nogle grader under hedebølger), men også at udnytte nogle steder til at plante træer (f.eks. uudnyttede tage i byer).

Eksempler på BIDRAG

Federico, 9 støtteerklæringer

"Reducer brugen af beton til byens gader drastisk og plant i stedet græs og træer for at mindske opvarmningen af byen og brugen af køleanordninger (især om sommeren)."

Charline, 0 støtteerklæringer

"Jeg ønsker mere natur i byen, så vi kan trække vejret bedre, mindske forurening og finde skygge for solen"

5. KONKLUSIONER

Medborgerplatformen om energieffektivitet var en vigtig milepæl med hensyn til at muliggøre **flersproget borgerinddragelse** online på europæisk plan. Som beskrevet ovenfor, har det betydeligt fremmet forståelsen af **den kollektive vision for forbedring af energieffektiviteten** i hele EU i høringsperioden fra den 15. februar til den 31. maj 2024. Ved at kombinere onlinebidragene med borgerpanelets drøftelser har man beriget dialogen og sikret, at der blev taget hensyn til forskellige perspektiver ved udformningen af de endelige indsigter.

Inddragelsesprocessen afslørede en **stærk enighed blandt deltagerne om flere centrale overordnede temaer**: bevidsthed, energirenovering, trafik og mobilitet, vedvarende energi, støtte og tilskud, skabelse og lagring af grøn energi, solidaritet, opvarmning, belysning og grønne områder. Borgerne understregede behovet for **praktiske, samfundsdrivne løsninger** samtidig med **systemiske ændringer**. Blandt de centrale temaer, der er dukket op, er behovet for forenkede procedurer for energirenovering, større offentlige investeringer i vedvarende energi og udvidelse af den elektriske transportinfrastruktur.

Sammenfattende har denne høring ikke blot indsamlet en bred vifte af idéer og forslag fra de europæiske borgere, men også **styrket behovet for en fælles, handlingsorienteret tilgang til energieffektivitet**. Det er klart, at selv om teknologiske fremskridt og lovgivningsmæssige rammer er vigtige for deltagerne, er borgernes engagement og indflydelse fortsat afgørende for at nå de langsigtede bæredygtigheds mål.

Det er vigtigt at understrege, at ovennævnte resultater ikke kan betragtes som repræsentative. Men de åbner op for **nye idéer** på den ene side og giver på den anden side en **overordnet fornemmelse for borgernes prioriteter**. Efterhånden som Europa bevæger sig fremad med hensyn til energieffektivitet, kan denne viden være medvirkende til at udforme politikker, der ikke kun er effektive, men også nyder **bred støtte i offentligheden**. Det vil sikre, at omstillingen til et mere energieffektivt Europa er både inkluderende og bæredygtig.